

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирлиги

*5A510113 – Ташҳиснинг инструментал ва функционал усуллари
(Бактериология ва вирусология) магистратура мутахассислигининг*

малака талаблари

Тошкент

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

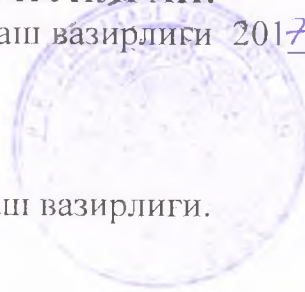
- Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги Республика тиббий таълим ривожлантириш маркази;
- Тошкент тиббиёт академияси.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги 2017 йил «22»
08 даги 474 - сонли буйруғи.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги.

Мазкур малака талаблари Ўзбекистон Республикаси ҳудудида расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р	бет
1. 5A510113 – Таиҳиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) магистратура мутахассислигининг умумий таснифи	4
1.1 Қўлланиш соҳаси	4
1.2 5A510113 – Таиҳиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) магистратура мутахассислигининг касбий фаолиятнинг таснифи	5
2. 5A510113 – Таиҳиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) магистратура мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.1 Магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар.....	6
2.2 5A510113–Таиҳиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган талаблари	7
3.0 5A510113–Таиҳиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) мутахассислиги бўйича фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	9
3.1 Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.....	10
3.2 5A510113–Таиҳиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ми.	10

1. 5A510113 – Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) мутахассислиги умумий таснифи

5A510113 – Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи олий таълимнинг таълим дастури амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «магистр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилди.

4.2. Таълим дастурининг меъёрий муддати ва мос малака (даража)си 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўқув режа ва фан дастурининг муддати, ўқини шакли ва битирувчиларнинг малака (даража)си

Ўқув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даража)	Ўқув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Мутахассисликнинг режа ва фан дастурлари	Магистр	2 йил

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаблари 5A510113 – Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) магистратура мутахассислиги бўйича магистр тайёрлаш таълим дастурини ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуасини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур мутахассислик бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда мазкур малакавий талаблар асосида таълим дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3 Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур магистратура мутахассислиги бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда таълим дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун маъсул-олий таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари;

– магистратура мутахассисликларининг таълим дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

– ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

– битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

– олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

– магистратура мутахассисликларидан бирини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган бакалаврлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2 5A510113 – Ташҳиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) магистратура мутахассислиги касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. Магистрлар касбий фаолиятининг соҳалари

5A510113 – Ташҳиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятининг соҳалари:

Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш, касбхунар таълими муассасаларида тиббиётга оид махсус фанларни ўқитиш;

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг илмий-тадқиқот институтлари, илмий-тиббий марказларида касалликларнинг тарқалишини ва кечишини ўрганиш, аҳоли ўртасида касалликларнинг тарқалишини олдини олишга ва касалликларга ташхис қўйиш бўйича илмий-тадқиқот фаолиятини олиб бориш;

Соғлиқни сақлаш тизимининг даволаш ва профилактика ташкилотларида (марказий туман, шаҳар, вилоят, республика шифохоналари бўлимларида соғлиқни сақлашни бошқаришга оид тиббий, профилактик ва диагностик муаммолари бўйича асосий вазифаларни ҳал қилиш;

Соғлиқни сақлашни бошқариш соҳасидаги тиббий-ижтимоий вазифаларни бажариш бўйича самарали чора-тадбирларни ишлаб чиқишни ўз ичига олади.

1.2.2. Магистрлар касбий фаолиятининг объектлари

5A510113 – Ташҳиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятининг объектлари:

-Соғлиқни сақлаш тизимидаги жараёнлар, соғлиқни сақлаш тизимига тегишли дастурлар, стандартлар, илмий мақолалар, тезислар, илмий-тадқиқот ишлари, меъёрий ҳужжатлар, маълумотномалар, ҳисоботлар;

- Соғлиқни сақлаш тизимидаги даволаш ва профилактика бўйича давлат ва хусусий муассасалар, вилоят,шаҳар, туман даволаш-профилактика муассасалари раҳбарлари ва маъсул шахслар;

- Илмий тадқиқот жараёни;

- Ўқув жараёни;

1.2.3. Магистр касбий фаолиятининг турлари

5A510113 – Ташҳиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятининг турлари:

- илмий-тадқиқот фаолияти;
- тиббий-профилактик фаолияти;
- тиббий-ижтимоий фаолияти;
- ташкилий-бошқарув фаолияти;
- олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларида педагогик фаолият (ўрнатилган тартибда);
- консалтинг хизмати фаолиятини ўз ичига олади.

Мутахассислик бўйича тайёрланган магистрлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда ОТМ томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълимни давом эттириш имкониятлари

Магистратура битирувчилари магистр академик даражасини олгандан сўнг олий таълим муассасалари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ ИТИларида катта илмий ходим-изланувчи ва мустақил тадқиқотчи сифатида илмий-тадқиқот ишларини давом эттириши мумкин.

2. 5A510113 – Ташҳиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) магистратура бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1.Магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар:

- илмий дунёқарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асосини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қobiliятига эга бўлиши;

- миллий маънавий ва умуминсоний кадриятлар бўйича ўз нуқтаи назарини огзаки ва ёзма баён этиши, миллий ғоянинг назарий асосларни англаган ҳолда “Озод ва обод ватан, эркин ва фаровон ҳаёт куриш” бош ғоясининг моҳиятини ҳамда унинг асосий ғоялар билан мутаносиблиги ва фарқини билиши;

- табиат ва жамиятда юз бераётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, инсоннинг маънавий кифоаси ҳақида билимларга эга бўлиши, улардан ҳаётда ва касбий фаолиятида ҳамда замонавий илмий-тадқиқотларда фойдалана олиши;

- шахсининг инсон, жамият, агроф муҳитга бўлган муносабатини тартибга солувчи ҳуқуқий ва ахлоқий меъёрларни касбий фаолиятида қўллаш олиши;

- янги билимларни мустақил ўзлаштира олиши, такомиллаштириши ва ўз меҳнатини илмий асосда ташкил қила билиши;

- ўзининг индивидуал билимларига таянгани ҳолда ижтимоий ва шахсий аҳамиятга эга бўлган муаммоларни тушуниши ва уларни таҳлил қилиши;

- ўз фаолиятида меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдалана билиши;

- фикрлаш маданияти, муайян тафаккур услубига, огзаки ва ёзма нутқини аниқ баён қилиш қобилиятига эга бўлиши;

- ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиши ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;

- илмий фаолияти натижаларини хис қилишга йўналтирилган ижтимоий масъулият шакллланган бўлиши;

- касбий фаолиятда ўзлаштирган фанларнинг асосий қонунларидан фойдаланиши, услубларни таснифлаши, методологик тамойиллардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;

- илмий мулоқот ва касбий малака алмашиш воситаси сифатида хорижий тиллардан бирини эгаллаган бўлиши;

- ахборотни тўплаш, сақлаш, уларга ишлов бериш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаши; ўзининг касбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиши;

- ахборот, билим, маълумотни бир-биридан фарқлаш малакасига эга бўлиши, ахборот технологияларидан фойдалана олиши;

- бугунги ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши;

- интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усуллари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиши;

- педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиши;

- таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашув шакллланган бўлиши;

- илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаши;

- патент олиш учун меъёрий ҳужжатлар тайёрлай олиши;

- давлат, нодавлат ва нотижорат ташкилотлари томонидан эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш малакаларига эга бўлиши лозим.

2.2. 5A510113 – Ташҳиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) магистратура бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- мутахассисликка мос илмий-тадқиқотларни ўтказиш ва янги илмий ҳамда амалий натижаларни олиш;

- ўтказилган текширувлар, уларнинг натижаларини таҳлил қилишда янги технологияларни излаш ва ишлаб чиқиши, умумлаштириши ҳамда амалиётга татбиқ қилиш;

- намунавий услубиётлар ва бошқалар бўйича экспериментал ва клиник тадқиқотларни ўтказиши ва уларнинг натижаларига ишлов бериш;

- илмий-амалий ҳисоботлар ва тушунтириш хатларини ишлаб чиқиш;

- ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий шарҳларни ишлаб чиқиши, рефератлар ва библиографияларни тузиш;

- илмий семинарлар, илмий-амалий конференцияларда иштирок этиш;

- илмий-амалий тиббий мавзулар бўйича тиббиётга оид журналларга мақолалар тайёрлаш қобилиятларига эга бўлиши лозим.

- ечилаётган илмий муаммолар ва топшириқларнинг концептуал ва назарий моделларини ишлаб чиқиш қобилиятига эга бўлиши лозим.

Тиббий - профилактик фаолиятида:

- тиббиёт муассасаларида тиббий ва профилактик. диагностик ёрдам кўрсатиш учун зарур бўлган тўла ҳажмдаги кўникмага эга бўлган юқори малакали мутахассис сифатида мустақил амалий фаолият кўрсатиш;

- аҳоли ўртасида кенг тарқалган касалликларнинг диагностикасига қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириш қобилиятига эга бўлиши лозим.

Тиббий-ижтимоий фаолиятида:

- оила ва алоҳида аҳоли гуруҳлари ўртасида инсон саломатлигига таъсир қилувчи ижтимоий-гигиеник, ижтимоий-психологик омилларни аниқлаши ва хавф омилларини бартараф қилиш қобилиятига эга бўлиши лозим.

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- соғлиқни сақлаш тизимида тиббий жамоаларни бошқаришни илмий ва амалий асосда ташкил қила билиши;

- ахборот ва замонавий педагогик технологияларни эгаллаган бўлиши;

- узлуксиз таълим муассасаларида ўқув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш (ўқув персонали), тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш, умумий ўрта, ўрта махсус, касб-ҳунар ҳамда олий таълим муассасаларида ўқув машғулотларини ўтиш, замонавий педагогик ва ахборот технологияларни эгаллаш ва тадбиқ этиш бўйича гуруҳларни бошқариши лозим.

Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларда илмий - педагогик ҳамда ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида педагогик фаолиятида (ўрнатилган тартибда):

- олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимининг таълим муассасаларида мутахассисликка оид тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича назарий ва амалий машғулотларни ўтказиш қобилиятига эга бўлиши;

- ўқув фанларини ўқитиш услубиётини эгаллаши;

- замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ноанъанавий ўқув машғулотларини ўтказиш қобилиятига эга бўлиши;

- ўқитилаётган фанлар бўйича дарсларни ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-услубий ҳужжатларни тузиш, тайёрлаш ва расмийлаштириш қобилиятига эга бўлиши;

- ўқитилаётган фан бўйича машғулотларни ўтказиш учун ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиш қобилиятига эга бўлиши;

- мустақил таълим ва ижодий қидирув натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги услублар, воситалар ва шакллар тизимида ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш қобилиятига эга бўлиши;

- электрон (e-learning) ва мобил (m-learning) ўқитиш учун ўқув-услубий мажмуаларни ишлаб чиқиш қобилиятига эга бўлиши;

- узлуксиз таълим тизимининг Давлат таълим стандартлари, Давлат талаблари ва бошқа ўқув-меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқиш қобилиятига эга бўлиши лозим.

Консалтинг хизмати фаолиятида:

- мутахассисликлар бўйича соғлиқни сақлаш тизимлари соҳасида мавжуд ҳолатнинг аналитик шарҳини ишлаб чиқиш қобилиятига эга бўлиши лозим.

3. 5A510113 – Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фанлар дастурлари бакалаврият таълим йўналишининг ўқув режаси ва фанлар дастурлари билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инобатга олган ҳолда ишлаб чиқиши ва талабалар томонидан қуйидаги мажбурий блоклар ўзлаштирилишини назарда тутиши зарур:

- умумметодологик фанлар;
- мутахассислик фанлари;
- илмий фаолият.

Ўқув режа ва фанлар дастурлари мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши лозим.

Талабаларнинг ўқув режа ва фанлар дастурларини ўзлаштиришида ўқув фанларининг бир қанча масалалари ва муаммолари бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши зарур.

Ўқув режа ва фан дастурини ишлаб чиқишда ОТМ Республика иқтисодиёти ва ижтимоий тармоқлари, бошқарув ва хўжалик юритиш субъектлари учун фундаментал, айниқса, юқори ва инновацион технологиялар бўйича чуқур билим ҳамда амалий кўникмаларга эга бўлган кадрлар эҳтиёжини ҳамда узвийлик ва узлуксизлик тамойилларини ҳисобга олиши керак.

ОТМлар ўқув режа ва фан дастурини фан, таълим, техника, маданият, санъат, иқтисодиёт, технология ва ижтимоий соҳа ривожланишини ҳисобга олган ҳолда мунтазам равишда янгилаб туриши лозим.

Ўқув режа ва фан дастурини ишлаб чиқишда ОТМ томонидан битирувчиларнинг умуммаданий компетенцияларини (ижтимоий ўзаро таъсир, ўз-ўзини ташкил қилиш ва бошқариш, тизимий-фаолият тавсифидаги компетенцияларни) шакллантиришдаги имкониятлари аниқланган бўлиши керак. ОТМ ўзининг ижтимоий-маданий муҳитини шакллантиришга, шахснинг ҳар томонлама ривожланиши учун зарур бўлган шароитларни яратишга масъул.

ОТМ ўқув жараёнини ижтимоий-тарбиявий ривожлантиришга, талабаларнинг ижтимоий ташкилотлар ишида, спорт ва ижодий тўғаракларда, магистрларнинг илмий жамиятларида иштирокига қўмаклашиши лозим.

Компетентли ёндашувни амалга ошириш, ўқув жараёни машғулотларини ташкил этишда фаол ва интерфаол (компьютер симуляторлари, ишбилармонлар ўйини, муайян вазиятларни кўриб чиқиш ва ҳ.к.) шаклларни ўтказишни, талабаларнинг касбий кўникмаларини шакллантириш ва ривожлантириш мақсадида аудиториядан ташқари иш билан биргаликда жаҳон педагогик амалиётида қўлланиладиган замонавий педагогик технологиялар, ўқитишнинг самарали стратегиялари, методлари ва услубларини кенг қўллашни назарда тутиши керак.

Фанларнинг ўқув дастурини шакллантиришда ОТМ талабаларининг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари билан табиштиришга, талабалар учун танлов фан (модул, курс) лари мажбурий эканлигини тушунтириши керак.

Талабаларда билим, амалий малака ва кўникмаларни тўлиқ шакллантириш учун ОТМ ўқув режа ва фан дастури ўқув фанлари (модуллари) бўйича лаборатория ишлари ва амалий машғулотларни қамраб олиши керак.

Магистратура мутахассислиги ўқув режасига мувофиқ равишда якуний давлат аттестацияси ва магистрлик диссертациясининг ҳимояси билан тугалланиши шарт.

Ўқув режага киритиладиган мутахассисликка оид фанларнинг амалий машғулотлари ва лаборатория ишлари олий таълим муассасаси ҳамда базавий даволаш профилатика муассасаларида ўтказилади.

Назария ва амалиёт яхлитлигини таъминлаш учун магистрантларнинг илмий амалиёт (стажировка)лари базавий даволаш профилатика муассасаларида ўтказилади.

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар Умумметодологик фанлар блоки:

- миллий ғоя ва ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг боғлиқлигини ва унинг асосий мақсадларини англаши;

илмий дунёкарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асосини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;

миллий маънавий ва умуминсоний қадриятлар бўйича ўз нуқтаи назарини оғзаки ва ёзма баён этиши, миллий ғоянинг назарий асосларни англаган ҳолда “Озод ва обод ватан, эркин ва фаровон ҳаёт қуриш” бош ғоясининг моҳиятини ҳамда унинг асосий ғоялар билан мутаносиблиги ва фарқини билиши;

табиат ва жамиятда юз бераётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, инсоннинг маънавий кифоаси ҳақида билимларга эга бўлиши, улардан ҳаётда ва касбий фаолиятида ҳамда замонавий илмий-тадқиқотларда фойдалана олиши;

шахсининг инсон, жамият, атроф муҳитга бўлган муносабатини тартибга солувчи ҳуқуқий ва ахлоқий меъёрларни касбий фаолиятида қўллай олиши;

янги билимларни мустақил ўзлаштира олиши, такомиллаштириши ва ўз меҳнатини илмий асосда ташкил қила билиши;

Ўзининг индивидуал билимларига таянгани ҳолда ижтимоий ва шахсий аҳамиятга эга бўлган муаммоларни тушуниши ва уларни таҳлил қилиши;

ўз фаолиятида меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдалана билиши;

фикрлаш маданияти, муайян тафаккур услубига, оғзаки ва ёзма нутқини аниқ баён қилиш қобилиятига эга бўлиши;

ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиши ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;

илмий фаолияти натижаларини хис қилишга йўналтирилган ижтимоий масъулият шаклланган бўлиши;

тадқиқот жараёнини тавсифлаш, хулосаларни таърифлаш ва олинган натижаларни баҳолаш, эмпирик ва назарий тадқиқот усулларини фарқлаш, кенгайтирилган тадқиқот режасини ишлаб чиқиш, фундаментал, амалий, инновацион лойиҳаларнинг бир-биридан фарқини билиши;

касбий фаолиятда ўзлаштирган фанларнинг асосий қонунларидан фойдаланиши, услубларни таснифлаши, методологик тамойиллардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;

илмий мулоқот ва касбий малака алмашиш воситаси сифатида хорижий тиллардан бирини эгаллаган бўлиши;

ахборотни тўплаш, сақлаш, уларга ишлов бериш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаши; ўзининг касбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиши;

ахборот, билим, маълумотни бир-биридан фарқлаш малакасига эга бўлиши, ахборот технологияларидан фойдалана олиши;

бугунги ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши;

интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усуллари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиши;

ахборот тизимларини ташкил этиши ва бошқариши;

таълимга технологик ёндашув, ўқув мақсадларини аниқлаштириши, педагогик фаолиятни оқилона режалаштириши ва ташкил этиши;

педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиши;

таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашув шаклланган бўлиши;

илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаши;

патент олиш учун меъёрий ҳужжатлар тайёрлай олиши;

давлат, нодавлат ва нотижорат ташкилотлари томонидан эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш малакаларига эга бўлиши лозим.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг магистратура мутахассисликлари ўқув режаларидаги умумметодологик фанлар блокига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

Мутахассислик фанлари блоки:

-Ўзбекистон Республикасида Соғлиқни Сақлашни ривожлантириш бўйича олиб борилаётган ислохотлар ва эришилган ютуқлари;

- Микробиологиянинг замонавий муаммолари ҳақида;

- Юқумли касалликлар диагностикасида янги юқори технологик асбоб-ускуналар ҳақида;

- Микробиология фани тарихи, истикболли йўналишларини;

- Фанни ва топшириқларни, микробиологиянинг асосий тамойилларини, микробиология бўлимларини, бактериолог врачга бўлган талабларни;

- Бактерия ва вирус хужайрасининг тузилишини;

- Бактериологик ва вирусологик лабораторияда ишнинг тартиб, қоидаларига амал қилишни;

- Зарур ҳужжатлар (зарарланган материални рўйхатга олиш жаридаси, босқичма-босқич ҳаракатини рўйхатга олиш жаридаси ва бошқалар) ни юритишни билиши лозим.

-Бактерияларни морфологик, тинкториал, культурал, ферментатив ва антигенлик хусусиятлари бўйича ўрганилган культурани хулосалаш, уни авлод ва турларини аниқлашни;

- Суртмаларни оддий ва мураккаб бўйлаб усулларидан фойдалана олиши ва микроб хужайрасининг махсус тузилма элементларини аниқлай билиш каби кўникмаларга эга бўлиши;

- Лаборатория текширишлари учун касалдан материал олишни ва улардан фойдалана олиши;

-Микроорганизмларни химиотерапевтик препаратлар ва антибиотикларга сезувчанлигини аниқлашни билиши лозим.

Санитар-микробиологик кўрсаткичлар бўйича объектлар ҳолатини баҳолаши лозим. Юқумли инфекцияларда (бактериал, вирусли, замбуруғли, протозойли) касалдан керакли материал олишни ва ташхис қўйиш босқичларини мукамал эгаллаши керак.

-Вирусларни ўстириш, онкогенлиги, вирионларнинг кимёвий таркиби;

-Бактериофаглар ва бактериофагларнинг тиббиётдаги амалий аҳамияти;

-Олинган материални вирусологик, вирусоскопик, серологик ва биологик усулларда текшириш ва натижаларни билиши керак.

магистратура мутахассислиги бўйича назарий ва амалий билимларни, ўқув ва кўникмаларни шакллантириши;

магистратура мутахассислиги бўйича билимлар базасини яратиш, жамлаш ва улардан фойдаланиш кўникмаларини ривожлантириши;

магистратура мутахассислиги бўйича илмий-тадқиқот ишларини бажариш, касб фаолиятининг кўзланган натижаларига эришишда жараёнларни моделлаштириш ва тизимли ёндашиш борасидаги илмий билимлар, амалий маҳорат ва кўникмаларни таъминлаши керак.

Илмий фаолият блоки илмий тадқиқотлар методологияси ўзлаштирилишини, талабалар томонидан ихтисослашган илмий ва таълим муассасаларида қишлоқ хўжалиги соҳасида илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик ишлар бажарилишини назарда тутиши лозим.

Илмий фаолият: илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик ишлар бажарилишини назарда тутиши лозим.

Илмий-тадқиқот ишларига бўлган талаблар:

мустикал тадқиқотчилик фаолиятининг амалий кўникмаларини ҳосил қилиши;

ахборот технологияларининг замонавий воситаларидан фойдаланиб илмий-тадқиқотлар ўтказиш, тадқиқотлар натижаларини таҳлил қилиш ва ақс эттириш, илмий мақолалар тайёрлашга доир билимлар ва кўникмаларни шакллантириши;

талабаларга соҳа фан, техника ва технологиянинг энг янги ютуқларига асосланган ахборот базаларини қўллай билиш, улардан магистрлик диссертациясини бажаришда фойдаланиш кўникмасини сингдириши лозим.

Илмий-педагогик ишлар:

замонавий педагогик ва ахборот технологияларидан, ўқув-тарбия ишларининг интерактив усулларида фойдаланган ҳолда педагогик фаолият маҳорати ва кўникмаларини шакллантириши;

ўқув жараёнини илмий-услубий жиҳатдан таъминлашни ташкил этиш ўқуви ва кўникмаларини ҳосил қилиши лозим.

Стажировка:

Соҳа бўйича илмий-тадқиқот ишларини олиб бориш, назарий ва амалий билимларни чуқурлаштириш;

фан, соҳа ҳамда бошқа тармоқлардаги замонавий техника ва технологиялар билан таништириш;

соҳага тегишли амалий, касбий ва илмий-тадқиқот компетенцияларни шакллантириш; касбга самарали мослашув имкониятларини таъминлаши лозим.

Бунда стажировкага юборилган магистратура талабаси ўқув жараёни жадвалини индивидуал график асосида бажарилиши кўзда тутилади.

Танлов фанлари:

Мутахассислик бўйича фан, иқтисодиёт, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

*Танлов фанлари таркиби ва мазмуни соҳа бўйича республика ҳамда хориждаги етакчи мутахассис-олимларининг муаллифлик курслари ва муаммоли маърузалари асосида шакллантирилади.

3.2. 5A510113 – Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология) магистратура мутахассислиги магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкласининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига - 36 соат қилиб белгиланиши мумкин. Қолган соатлар ҳажми мустақил таълим учун ажратилади.

Жорий, оралик ва якуний аттестацияларни ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурининг умумий ҳажми 2 йиллик ўқув даври учун ҳафталик ўқув юкламалардан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

Магистратура мутахассисликларининг ўқув режалари ва фанлар дастур мазмуни олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлашнинг бирламчи ва бошланғич босқичи сифатида мутахассислик бўйича чуқур фундаментал ва амалий билимлар бериши кўзда тутган ҳолда шакллантирилади.

Фаол ва интерфаол шаклларда ўтказилаётган машғулотларнинг улуши дастурнинг асосий мақсади, талабалар контингенти хусусиятлари ва муайян фан мазмуни билан аниқланади. Талабаларнинг академик гуруҳлари учун маъруза соатлари ҳажми аудитория вақтининг 50 фоизидан ошмаслиги керак. Фан мавзуларининг камида 20 фоизи (умумий юклама ҳажмига нисбатан) мустақил таълим тарзида ўзлаштирилиши лозим.

Талабаларнинг ўқув режалар ва фанлар дастурларини ўзлаштиришида ўқув фанларининг бир қанча масалалари ва муаммолари бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши зарур.

Магистратура мутахассисликлари унинг ўқув режаларига мувофиқ равишда якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

Ўқишнинг норматив муддати 2 йил бўлганда ўқув жараёни 100 ҳафтани ташкил этиши зарур.

Назарий таълим ва илмий фаолият	78 ҳафта
Аттестациялар	6 ҳафта
Таътиллار	16 ҳафта
Жами	100 ҳафта

Таълим дастурини ўзлаштиришда бир қатор масалалар ёки интеграллаштирилган курслар муаммолари бўйича талабаларнинг мустақил таълими кўзда тутилади.

Ўқиш даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши зарур:

назарий таълим - 25 - 30%;

аттестация - 4 - 7%;

таътиллар - 13 - 16%;

илмий фаолият - 50 - 55%.

Илмий фаолият магистратура талабасининг яқка тартибдаги календарь иш режаси асосида амалга оширилади ва қуйидагиларга бўлинади:

илмий тадқиқот иши ва магистрлик диссертациясини тайёрлаш-70-75%;

илмий-педагогик иш ва малака амалиёти - 25 - 30%.

Назарий таълим ҳажми магистратура мутахассислигига қараб қуйидаги тарзда фанлар блоклари бўйича тақсимланади:

умумметодологик фанлар - 20 – 30 %;

мутахассислик фанлари - 50 - 60%;

танлов фанлари - 10 - 15%.

Библиографик маълумотлар

УДК: 002:651.1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, магистратуранинг ўқув режа ва фан дастури (магистратура дастури), профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўқув цикли, илмий бошқариш, ахборот-коммуникатив тизимлар, замонавий тадқиқот методлари, ахборот ва замонавий педагогик технологиялар, моделлар ва моделлаш, фан ишчи дастурлари, замонавий ўлчов асбоблари. илмий-тадқиқотларни ташкил қилиш, виртуал электрон билим манбалари, дидактика. назария.

**Ишлаб чиқувчилар, келишилган кадрлар
истеъмолчилари, ҳамда ОваЎМТВ бошқармалари**

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги
Республика тиббий таълимни ривожлантириш маркази

Директор _____ **М.Х. Алимова**

201_ йил « _____ » _____

Тошкент тиббиёт академияси
Ректор _____ **профессор Л.Н.Туйчиев**

201_ йил « _____ » _____

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги
Биринчи ўринбосари _____ **Б.Қ.Юсупалиев**

201_ йил « _____ » _____

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги
Фан ва ўқув юртлари бош бошқармаси бошлиғи
_____ **У.С. Исмаилов**

201_ йил « _____ » _____

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигида
Янги дастурлар ва ўқув адабиётларнинг жорий этилишини
назорат қилиш Бош бошқармаси

Бошлиқ _____ **О.Ш. Исмаилов**

201_ йил « _____ » _____

Тошкент тиббиёт академиясида ишлаб чиқилган магистратура
мутахассисликлари таълим йўналишларининг малака талаблари ва
ўқув режаларини такомиллаштириш бўйича ишчи гуруҳ
йиғилишининг __ - сонли
БАЁННОМАСИ

“ ”

2017 й.

Тошкент шаҳри

КУН ТАРТИБИ :

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарори, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва кўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган 44 та магистратура мутахассисликлари таълим йўналишлари бўйича такомиллаштирилган малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама этиш ҳамда уларни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

ҚАТНАШДИЛАР:

Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш Вазирининг биринчи ўринбосари Б.Ю.Осупалиев, фан ва ўқув юртлари Бош бошқармаси бошлиғи У.Исмаилов, тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори М.Х.Алимова, Соғлиқни сақлаш соҳаси бўйича олий таълим йўналиши ва мутахассисликларининг ўқув-услубий бирлашмаси раиси Б.Т. Даминов, Тошкент тиббиёт академияси ўқув ишлари проректори в.в.б. Ш.А.Боймуродов, Тошкент педиатрия тиббиёт институти ўқув ишлари проректори Қ.Н.Хайитов, Тошкент Давлат стоматология институти ўқув ишлари проректори М.З.Дўсмухамедов, Тошкент тиббиёт академияси ўқув-услубий бўлими бошлиғи Ф.Х.Азизова, йўналишлар бўйича факультет деканлари, мутахассислик кафедралар мудирлари.

ЭШИТИЛДИ:

Фан ва ўқув юртлари Бош бошқармаси бошлиғи Ў.С.Исмаилов “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 10 июлдаги “Ўзбекистон Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва кўшимчалар киритиш тўғрисида”ги 199-сонли

қарори, 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорива олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган 44 та магистратура мутахассисликлари таълим йўналишлари бўйича такомиллаштирилган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар:

Тошкент педиатрия тиббиёт институти ўқув ишлари проректори Қ.Н.Хайитов, Тошкент тиббиёт академияси ўқув-услубий бўлим бошлиғи Ф.Х.Азизова сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини билдирдилар.

Тошкент тиббиёт академияси ўқув ишлари проректори в.в.б. Ш.А.Боймуродов:

44 та магистратура мутахассисликлари йўналишлари бўйича малака талаблари ва ўқув режалари олий таълим талаблари асосида тузилган бўлиб, уларда республика Соғлиқни сақлаш тизимини ривожлантиришда рўй бераётган ислоҳотлар тўлалигича ўз аксини топган;

“Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори” даги магистратура мутахассисликлари :

1. 5A510101 *Акушерлик ва гинекология;*
2. 5A510102 *Эндокринология;*
3. 5A510103 *Терапия (ички касалликлар);*
4. 5A510103 *Терапия (реабилиталогия);*
5. 5A510103 *Терапия (гематология ва трансфузиология);*
6. 5A510104 *Оториноларингология;*
7. 5A510105 *Кардиология;*
8. 5A510106 *Офтальмология;*
9. 5A510107 *Юқумли касалликлар (умумий);*
10. 5A510107 *Юқумли касалликлар (болалар юқумли касалликлари);*
11. 5A510107 *Юқумли касалликлар (фтизиатрия);*
12. 5A510108 *Дерматовенерология ;*
13. 5A510109 *Неврология;*
14. 5A510110 *Умумий онкология;*
15. 5A510111 *Психиатрия;*
16. 5A510112 *Хирургия (йўналишлар бўйича);*

17. 5A510113 Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий радиология);
18. 5A510113 Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (клиник лаборатория таъхиси);
19. 5A510113 Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (бактериология ва вирусология);
20. 5A510113 Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий биохимия);
21. 5A510114 Нейрохирургия;
22. 5A510115 Соғлиқни сақлашни бошқариш ва жамоат соғлигини сақлаш (йўналишлар бўйича);
23. 5A510116 Тиббий психология;
24. 5A510117 Урология;
25. 5A510118 Морфология (йўналишлар бўйича);
26. 5A510118 Морфология (нормал ва патологик физиология);
27. 5A510118 Морфология (одам анатомияси ва гистология, цитология ва эмбриология);
28. 5A510119 Наркология ;
29. 5A510120 Анестезиология ва реаниматология;
30. 5A510121 Травматология ва ортопедия;
31. 5A510123 Суд-тиббийёт экспертизаси;
32. 5A510124 Патологик анатомия;
33. 5A510125 Шошилиш тиббий ёрдам;
34. 5A510126 Фармакология;
35. 5A510127 Спорт тиббийёти;
36. 5A510301 Гигиена (коммунал гигиена);
37. 5A510301 Гигиена (меҳнат гигиенаси);
38. 5A510301 Гигиена (овқатланиш гигиенаси);
39. 5A510301 Гигиена (болалар ва ўсмирлар гигиенаси);
40. 5A510301 Гигиена (радиацион гигиена);
41. 5A510301 Гигиена (умумий эпидемиология);
42. 5A510701 Олий ҳамширалик иши;
43. 5A510128 Диетология;
44. 5A510302 Атроф мухит ва инсон саломатлиги;

йўналишлари бўйича малака талаблари ва ўқув режаларини республикадаги асосий кадрлар буюртмачи ва истеъмолчиси бўлган вазирлик, идора, корхона ва ташкилотлар ҳамда Соғлиқни сақлаш вазирлигига тегишли илмий-тадқиқот институтлари, Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг тармоқ институтлари, турдош олий таълим муассалари билан келишилган ва уларни ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун вазирлик қошидаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалари фаолиятини мувофиқлаштирувчи кенгашга тақдим мумкин.

ЙИҒИЛИШ ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Турдош олий таълим муассасалари вакиллари ҳамда Тошкент тиббийёт академиясида ташкил этилган Ижодий ишчи гуруҳлар томонидан ишлаб чиқилган “Олий таълим йўналишлари ва

- мутахасисликлари Классификатори”даги :
2. 5A510101 Акушерлик ва гинекология;
  3. 5A510102 Эндокринология;
  4. 5A510103 Терапия (ички касалликлар);
  5. 5A510103 Терапия (реабилиталогия);
  6. 5A510103 Терапия (гематология ва трансфузиология);
  7. 5A510104 Оториноларингология;
  8. 5A510105 Кардиология;
  9. 5A510106 Офтальмология;
  10. 5A510107 Юқумли касалликлар (умумий);
  11. 5A510107 Юқумли касалликлар (болалар юқумли касалликлари);
  12. 5A510107 Юқумли касалликлар (фтизиатрия);
  13. 5A510108 Дерматовенерология ;
  14. 5A510109 Неврология;
  15. 5A510110 Умумий онкология;
  16. 5A510111 Психиатрия;
  17. 5A510112 Хирургия (йўналишлар бўйича);
  18. 5A510113 Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий радиология);
  19. 5A510113 Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (клиник лаборатория ташхиси);
  20. 5A510113 Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (бактериалогия ва вирусология);
  21. 5A510113 Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий биохимия);
  22. 5A510114 Нейрохирургия;
  23. 5A510115 Соғлиқни сақлашни бошқариш ва жамоат соғлигини сақлаш (йўналишлар бўйича);
  24. 5A510116 Тиббий психология;
  25. 5A510117 Урология;
  26. 5A510118 Морфология (йўналишлар бўйича);
  27. 5A510118 Морфология (нормал ва патологик физиология);
  28. 5A510118 Морфология (одам анатомияси ва гистология, цитология ва эмбриология);
  29. 5A510119 Наркология ;
  30. 5A510120 Анестезиология ва реаниматология;
  31. 5A510121 Травматология ва ортопедия;
  32. 5A510123 Суд-тиббий экспертизаси;
  33. 5A510124 Патологик анатомия;
  34. 5A510125 Шошилинч тиббий ёрдам;
  35. 5A510126 Фармакология;
  36. 5A510127 Спорт тиббиёти;
  37. 5A510301 Гигиена (коммунал гигиена);
  38. 5A510301 Гигиена (меҳнат гигиенаси);
  39. 5A510301 Гигиена (овқатланиш гигиенаси);
  40. 5A510301 Гигиена (болалар ва ўсмирлар гигиенаси);
  41. 5A510301 Гигиена (радиацион гигиена);
  42. 5A510301 Гигиена (умумий эпидемиология);
  43. 5A510701 Олий ҳамширалик иши;
  43. 5A510128 Диетология;
  44. 5A510302 Атроф мухит ва инсон саломатлиги;

йўналишлари малака талаблари Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислох қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарори, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорасосида ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Ишлаб чиқилган магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун Соғлиқни сақлаш Вазирлиги ва асосий иш берувчи соғлиқни сақлаш вазирлиги даволаш профилактика муассасаларида экспертизадан ўтказилганлиги таъкидлансин (Асосий кадрлар истеъмолчиларининг малака талаблари, ишчи гуруҳ баённомаси ва далолатномалари билан расмийлаштирилган ва малака талабларига илова этилган)

ТТА ўқув ишлари проректори в.в.б.

Ш.А.Боймуродов

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг

Тошкент тиббиёт академияси магистратура мутахассисликлари учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг магистратура мутахассислиги битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака (касбий компетентлик) талаблари

Магистратура мутахассислиги 5A510113-Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (Бактериология ва вирусология)

Магистратура мутахассисликлари учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг магистратура мутахассислиги битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака (касбий компетентлик) талаблари

касбий фаолиятнинг соҳалари:

Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш, касбхунар таълими муассасаларида тиббиётга оид махсус фанларни ўқитиш;

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг илмий-тадқиқот институтлари, илмий-тиббий марказларида касалликларнинг тарқалишини ва кечишини ўрганиш, аҳоли ўртасида касалликларнинг тарқалишини олдини олишга ва касалликларга ташхис қўйиш бўйича илмий-тадқиқот фаолиятини олиб бориш; соғлиқни сақлаш тизимининг даволаш ва профилактика ташкилотларида (марказий туман, шаҳар, вилоят, республика шифохоналари бўлимларида соғлиқни сақлашни бошқаришга оид тиббий, профилактик ва диагностик муаммолари бўйича асосий вазифаларни хал қилиш; соғлиқни сақлашни бошқариш соҳасидаги тиббий-ижтимоий вазифаларни бажариш бўйича самарали чора-тадбирларни ишлаб чиқишни ўз ичига олади.

касбий фаолиятнинг объектлари:

-соғлиқни сақлаш тизимидаги жараёнлар, соғлиқни сақлаш тизимида тегишли дастурлар, стандартлар, илмий мақолалар, тезислар, илмий-тадқиқот ишлари, меъёрий ҳужжатлар, маълумотномалар, ҳисоботлар;

- соғлиқни сақлаш тизимидаги даволаш ва профилактика бўйича давлат ва хусусий муассасалар, вилоят,шаҳар, туман даволаш-профилактика муассасалари раҳбарлари ва маъсул шахслар;

- илмий тадқиқот жараёни;

- ўқув жараёни

касбий фаолиятнинг турлари:

• илмий-тадқиқот фаолияти;

• тиббий-профилактик фаолияти;

• тиббий-ижтимоий фаолияти;

• ташкилий-бошқарув фаолияти;

• олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларида илмий-педагогик ҳамда ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида педагогик фаолият (ўрнатилган тартибда);

• консалтинг хизмати фаолиятини ўз ичига олади.

Касбий фаолиятнинг умумий малака талаблари:

- Микробиологиянинг замонавий муаммолари ҳақида;

- Юқумли касалликлар диагностикасида янги юқори технологик асбоб-ускуналар ҳақида;

- Микробиология фани тарихи, истиқболли йўналишларини;

-Фанни ва топшириқларни, микробиологиянинг асосий тамойилларини, микробиология бўлимларини, бактериолог врачга бўлган талабларни;

- Микроорганизм ҳужайрасининг тузилишини;

- Озиқ муҳитлар ҳақида тасаввурга эга бўлиши;

- Бактериологик лабораторияда ишнинг тартиб, қоидаларига амал қилишни;

- Зарур ҳужжатлар (зарарланган материални рўйхатга олиш жаридаси, боскичма-босқич харакатини рўйхатга олиш жаридаси ва бошқалар) ни юритишни қаттиқ ва суюқ озик мухитларда микроорганизмларни ўсиш хусусиятларини аниқлашни;

- Морфологик, тинкториал, културал, ферментатив ва антигенлик хусусиятлари бўйича ўрганилган культурани хулосалаш, уни авлод ва турларини аниқлашни билиши ва улардан фойдалана олиши;

- Суртмаларни оддий ва мураккаб бўяш усулларидан фойдалана олиши ва микроб ҳужайрасининг махсус тузилма элементларини аниқлай билиш каби кўникмаларга эга бўлиши зарур.

- Лаборатория текширишлари учун бемордан материал олишни билиши ва улардан фойдалана олиши;

- Микроорганизмларни химиотерапевтик препаратлар ва антибиотикларга сезувчанлигини аниқлаш каби кўникмаларга эга бўлиши зарур.

- Санитар-микробиологик кўрсаткичлар бўйича объектлар ҳолатини баҳолашни билиши ва улардан фойдалана олиши;

- Серологик реакцияларнинг қўйилиши, сезгирлиги ва натижаларини баҳолашни билиши ва улардан фойдалана олиши;

- Лейкоцитларнинг фагоцитар фаоллигини аниқлаш мақсадида опсоно-фагоцитар реакциясини қўйиш;

- Сўлакда лизоцим титрини аниқлаш;

- Қонда Т- лимфоцитлар сонини аниқлаш;

- Ҳар-хил синфдаги зардобли иммуноглобулинлар даражаси бўйича В-лимфоцитлар функционал фаоллигини аниқлаш бўйича кўникмаларга эга бўлиши зарур.

- Йирингли- жароҳат касалликлари кўзгатувчилари ва уларга ташҳис қўйишни;

- Ҳаво-томчи инфекциялари ва уларга ташҳис қўйишни;

- Овқатдан бўладиган токсикоинфекциялар ва ичак касалликлари инфекциялари кўзгатувчилари ва уларга ташҳис қўйишни;

- Ўта хавfli ва тери – таносил инфекциялар кўзгатувчилари ва уларга ташҳис қўйишни;

- Содда ҳайвонлар келтириб чиқарадиган инфекциялар;

- Замбуруғли инфекциялар ҳақида тасаввурга эга бўлиши;

- Юқумли инфекцияларда (бактериал, вирусли, замбуруғли, протозойли) касалдан керакли материал олиш;

- Олинган материални бактериологик, бактериоскопик, серологик, тери-аллергик ва биологик усулларда текшириш ва натижалаш;

- Вирусларнинг тавсифи ва таксономияси, тузилиши ва морфологияси;

- Вирусларни ўстириш, онкогенлиги, вирионларнинг кимёвий таркиби;

- Бактериофаглар ва бактериофагларнинг тиббиётдаги амалий аҳамияти;

- РСИ, паротит, қизамиқ, парагрипп, грипп вируслари хусусиятлари ва ушбу касалликларга ташҳис қўйиш усулларини;

- Чин чечакнинг, энтеровируслар ва рабдовирусларнинг таксономик ҳолати ушбу касалликларга ташҳис қўйиш усулларини;

- Гепатит, ОИВ ва секин ривожланувчи инфекциялар, уларнинг ташҳисини;

- Ўсма касалликларини кўзгатувчи вирусларнинг таксономик ҳолати уларнинг ташҳисини;

- Герпес-, флави-, бунья-, альфа-, рео-, рино-, рота-, арена-, адено- ва ротавируслар хусусиятлари ҳақида тасаввурга эга бўлиши;

- Сунъий шароитда (ҳужайрада) вирус репродукциясида вирусоскопик усулда ва ҳар хил реакциялар қўллаш билан касалдан олинган материалдан вирусни аниқлашни;

- Ҳар хил реакцияларда жуфт зардоблардаги вирусга қарши махсус антителиларни топиш ва диагностикада аҳамиятини баҳолашни;

- Вирусли юқумли инфекцияларда касалдан керакли материал олишни;

- Олинган материални вирусологик, вирусоскопик, серологик ва биологик усулларда текшириш ва натижалашни;
  - Вирусли юқумли касаллик қўзғатувчиларига қарши профилактик ва даволаш чора-тадбирларини қўллаш олишни билиши ва улардан фойдалана олиши;
  - ОИВ да Т- хелпернинг Т- супрессорга нисбатини аниқлаш (Тх/Тс).
  - Ҳар хил ҳужайра культураларига, товуқ эмбрионига, лаборатория ҳайвонларига вирус тутувчи материални юқтириш;
  - Ҳар хил усуллар билан материалда вирус сонини аниқлаш;
  - ЦПТ бўйича, вирус киритмалари ёрдамида вирусни идентификациялаш;
- Серологик реакциялар ёрдамида вирусни идентификациялаш *каби қўникмаларга эга бўлиши керак.*

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни
сақлаш вазирлиги биринчи ўринбосари

Б.Қ.Юсупалиев

**ТИББИЁТ ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ РЕКТОРЛАРИ
РАЁСАТИ ЙИҒИЛИШИ БАЁННОМАСИДАН
КЎЧИРМА**

Тошкент ш.

« _____ » _____ 2017 й.

Раис: Даминов Б.Т. – тиббиёт олий таълим муассасалари ректорлар раёсати раиси

Котиб: Хаитов Қ.Н.

ҚАТНАШДИЛАР:

Алимова М.Х. – тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори, Юсупалиева Г.А. – ССВ Фан ва ўқув юртлари Бош бошқармаси бошлиғи муовини, Туйчиев Л.Н. – ТТА ректори, Шамсиев А.М. – СамДавТИ ректори, Ризаев Ж.А. – ТДСИ ректори, Мадазимов М.М.-АндДавТИ ректори, Олимов С.Ш.- БухДавти ректори в.в.б., Рузибаев Р.Ю. – ТТА Урганч филиали директори, Атаниязова О.А. – ТПТИ Нукус филиали директори, Маматкулов Х.А. -ТТА Фарғона филиали директори, Тешаев О.Р. - ТТА ўқув ишлари проректори, Хаитов Қ.Н. - ТПТИ ўқув ишлари проректори, ўқув-услубий бўлим бошлиқлари, етакчи профессор-ўқитувчилар

КУН ТАРТИБИ:

5A111001 – касб таълими (мутахассисликлар бўйича), 5A510101 - Акушерлик ва гинекология, 5A510102 – Эндокринология, 5A510103 – Терапия (йўналишлар бўйича), 5A510104 – Оториноларингология, 5A510105 – Кардиология, 5A510106 – Офтальмология, 5A510107 - Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича), 5A510108 – Дерматовенерология, 5A510109 – Неврология, 5A510110 - Умумий онкология, 5A510111 – Психиатрия, 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича), 5A510113 - Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510114 – Нейрохирургия, 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича), 5A510116 – Тиббий психология, 5A510117– Урология, 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича), 5A510119 – Наркология, 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология, 5A510121 – Травматология ва ортопедия, 5A510122 - Оилавий тиббиёт, 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси, 5A510124 - Патологик анатомия, 5A510125 - Шошилиш тиббий ёрдам, 5A510126 – Фармакология, 5A510127 - Спорт тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510201 – Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологияси, 5A510205 – Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, 5A510301-

Гигиена (йўналишлар бўйича) 5A510401 –Терапевтик стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 –Юз жағ жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология, 5A510601- Доривор ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602- Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (маҳсулот тури бўйича), 5A320502-Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш, 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режалари муҳокамаси

ЭШИТИЛДИ:

Кўрилаётган масала бўйича *ТТА ўқув ишлари проректори О.Р.Тешаев* 5A111001 – касб таълими (мутахассисликлар бўйича), 5A510101 - Акушерлик ва гинекология, 5A510102 – Эндокринология, 5A510103 – Терапия (йўналишлар бўйича), 5A510104 – Оториноларингология, 5A510105 – Кардиология, 5A510106 – Офтальмология, 5A510107 - Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича), 5A510108 – Дерматовенерология, 5A510109 – Неврология, 5A510110 - Умумий онкология, 5A510111 – Психиатрия, 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича), 5A510113 - Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510114 – Нейрохирургия, 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича), 5A510116 – Тиббий психология, 5A510117– Урология, 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича), 5A510119 – Наркология, 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология, 5A510121 – Травматология ва ортопедия, 5A510122 - Оилавий тиббиёт, 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси, 5A510124 - Патологик анатомия, 5A510125 - Шошилиш тиббий ёрдам, 5A510126 – Фармакология, 5A510127 - Спорт тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510301- Гигиена (йўналишлар бўйича), 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши, *ТПТИ ўқув ишлари проректори Қ.Н.Хаитов* 5A510201 – Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологияси, 5A510205 – Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, *ТДСИ ўқув ишлари проректори М.З.Дусмухаммедов* 5A510401 –Терапевтик

стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 – Юз жағ жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология ва *ТошФарМИ ўқув ишлари проректори С.У. Алиевлар* 5A510601-Доривор ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602-Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (маҳсулот тури бўйича), 5A320502-Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш магистратура таълим йўналишларининг ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режалари бўйича маълумот бердилар. Мазкур малака талаблари ва ўқув режалари олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори, Соғлиқни сақлаш соҳаси бўйича ДТС асосида тайёрланган.

Муҳокамада ТТРМ директори Алимова М.Х., СамДавти ректори А.М.Шамсиев, ТПТИ Нукус филиали директори О.А.Атаниязовалар қатнашиб, таълим йўналишларининг малака талаблари ва ўқув режалари **Ўзбекистон Республикаси Президентининг** 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорларида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида **Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг** 2015 йил 10 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори меъёрларига мос равишда ишлаб чиқилганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Муҳокамадан сўнг 5A111001 – касб таълими (мутахассисликлар бўйича), 5A510101 - Акушерлик ва гинекология, 5A510102 – Эндокринология, 5A510103 –Терапия (йўналишлар бўйича), 5A510104 – Оториноларингология, 5A510105 – Кардиология, 5A510106 – Офтальмология, 5A510107 - Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича), 5A510108 – Дерматовенерология, 5A510109 – Неврология, 5A510110 - Умумий онкология, 5A510111 – Психиатрия, 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича), 5A510113 - Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510114 – Нейрохирургия, 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича), 5A510116 – Тиббий

психология, 5A510117– Урология, 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича), 5A510119 – Наркология, 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология, 5A510121 – Травматология ва ортопедия, 5A510122 - Оилавий тиббиёт, 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси, 5A510124 - Патологик анатомия, 5A510125 - Шошилинч тиббий ёрдам, 5A510126 – Фармакология, 5A510127 - Спорт тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510201 – Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологияси, 5A510205 – Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, 5A510301- Гигиена (йўналишлар бўйича) 5A510401 –Терапевтик стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 –Юз жағ жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология, 5A510601- Доривор ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602- Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (маҳсулот тури бўйича), 5A320502- Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш, 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа киритиш таклифи берилди.

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

5A111001 – касб таълими (мутахассисликлар бўйича), 5A510101 - Акушерлик ва гинекология, 5A510102 – Эндокринология, 5A510103 – Терапия (йўналишлар бўйича), 5A510104 –Оториноларингология, 5A510105 – Кардиология, 5A510106 – Офтальмология, 5A510107 - Юкумли касалликлар (йўналишлар бўйича), 5A510108 – Дерматовенерология, 5A510109 – Неврология, 5A510110 - Умумий онкология, 5A510111 – Психиатрия, 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича), 5A510113 - Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510114 – Нейрохирургия, 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича), 5A510116 – Тиббий психология, 5A510117– Урология, 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича), 5A510119 – Наркология, 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология, 5A510121 – Травматология ва ортопедия, 5A510122 - Оилавий тиббиёт, 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси, 5A510124 - Патологик анатомия, 5A510125 - Шошилинч тиббий ёрдам, 5A510126 – Фармакология, 5A510127 - Спорт

тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510201 – Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологияси, 5A510205 – Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, 5A510301- Гигиена (йўналишлар бўйича) 5A510401 –Терапевтик стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 –Юз жағ жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология, 5A510601- Доривор ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602- Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (маҳсулот тури бўйича), 5A320502-Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш, 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режалари

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорларида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори меъёрларига қатъий амал қилинган ҳолда ишлаб чиқилганлиги белгилаб қўйилсин.

4. Ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларида турдош ОТМларининг таклиф ва эътирозлари инобатга олинганлиги эътироф этилсин.

5. Ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун вазирлик ҳузуридаги тиббиёт олий таълим

тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510201 – Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологияси, 5A510205 – Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, 5A510301- Гигиена (йўналишлар бўйича) 5A510401 –Терапевтик стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 –Юз жағ жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология, 5A510601- Доривор ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602- Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (маҳсулот тури бўйича), 5A320502-Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш, 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режалари

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорларида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори меъёрларига қатъий амал қилинган ҳолда ишлаб чиқилганлиги белгилаб қўйилсин.

4. Ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларида турдош ОТМларининг таклиф ва эътирозлари инобатга олинганлиги эътироф этилсин.

5. Ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун вазирлик ҳузуридаги тиббиёт олий таълим

муассасалариаро мувофиқлаштирувчи ўқув-услубий кенгашга тақдим
этилсин.

**Тиббиёт ОТМлари Ректорлар
раёсати раиси**

Котиб

Даминов Б.Т.

Хаитов Қ.Н.

Тошкент тиббиёт академиясида ишлаб чиқилган магистратура
мутахассисликлари таълим йўналишлари бўйича малака
талабларининг ишлаб чиқувчи ва асосий кадрлар истеъмолчилари
ўртасида
КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент ш.

“ _____ ” _____ 201__ й.

Биз қуйида имзо қўювчилар - Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирининг биринчи ўринбосари Б.Қ.Юсупалиев, Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги фан ва ўқув юртлари Бош бошқармаси бошлиғи У.С.Исмаилов, Тошкент тиббиёт академияси ўқув ишлари бўйича проректор в.в.б. Ш.А.Боймуродов

Тошкент тиббиёт академияси профессор-ўқитувчилари иштирокида “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатор”га мувофиқ ишлаб чиқилган

1. 5A510101 *Акушерлик ва гинекология;*
2. 5A510102 *Эндокринология;*
3. 5A510103 *Терапия (ички касалликлар);*
4. 5A510103 *Терапия (реабилиталогия);*
5. 5A510103 *Терапия (гематология ва трансфузиология);*
6. 5A510104 *Оториноларингология;*
7. 5A510105 *Кардиология;*
8. 5A510106 *Офтальмология;*
9. 5A510107 *Юқумли касалликлар (умумий);*
10. 5A510107 *Юқумли касалликлар (болалар юқумли касалликлари);*
11. 5A510107 *Юқумли касалликлар (фтизиатрия);*
12. 5A510108 *Дерматовенерология ;*
13. 5A510109 *Неврология;*
14. 5A510110 *Умумий онкология;*
15. 5A510111 *Психиатрия;*
16. 5A510112 *Хирургия (йўналишлар бўйича);*
17. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий радиология);*
18. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (клиник лаборатория таъхиси);*
19. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (бактериалогия ва вирусология);*
20. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий биохимия);*
21. 5A510114 *Нейрохирургия;*
22. 5A510115 *Соғлиқни сақлашни бошқариш ва жамоат соғлигини сақлаш (йўналишлар бўйича);*
23. 5A510116 *Тиббий психология;*
24. 5A510117 *Урология;*
25. 5A510118 *Морфология (йўналишлар бўйича);*
26. 5A510118 *Морфология (нормал ва патологик физиология);*

1. 5A510101 Акушерлик ва гинекология;
2. 5A510102 Эндокринология;
3. 5A510103 Терапия (ички касалликлар);
4. 5A510103 Терапия (реабилиталогия);
5. 5A510103 Терапия (гематология ва трансфузиология);
6. 5A510104 Оториноларингология;
7. 5A510105 Кардиология;
8. 5A510106 Офтальмология;
9. 5A510107 Юқумли касалликлар (умумий);
10. 5A510107 Юқумли касалликлар (болалар юқумли касалликлари);
11. 5A510107 Юқумли касалликлар (фтизиатрия);
12. 5A510108 Дерматовенерология ;
13. 5A510109 Неврология;
14. 5A510110 Умумий онкология;
15. 5A510111 Психиатрия;
16. 5A510112 Хирургия (йўналишлар бўйича);
17. 5A510113 Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари
(тиббий радиология);
18. 5A510113 Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (клиник лаборатория таъхиси);
19. 5A510113 Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари
(бактериалогия ва вирусология);
20. 5A510113 Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари
(тиббий биохимия);
21. 5A510114 Нейрохирургия;
22. 5A510115 Соғлиқни сақлашни бошқариш ва жамоат соғлигини
сақлаш (йўналишлар бўйича);
23. 5A510116 Тиббий психология;
24. 5A510117 Урология;
25. 5A510118 Морфология (йўналишлар бўйича);
26. 5A510118 Морфология (нормал ва патологик физиология);
27. 5A510118 Морфология (одам анатомияси ва гистология, цитология ва
эмбриология);
28. 5A510119 Наркология ;
29. 5A510120 Анестезиология ва реаниматология;
30. 5A510121 Травматология ва ортопедия;
31. 5A510123 Суд-тиббий экспертизаси;
32. 5A510124 Патологик анатомия;
33. 5A510125 Шошилинч тиббий ёрдам;
34. 5A510126 Фармакология;
35. 5A510127 Спорт тиббиёти;
36. 5A510301 Гигиена (коммунал гигиена);
37. 5A510301 Гигиена (меҳнат гигиенаси);
38. 5A510301 Гигиена (овқатланиш гигиенаси);
39. 5A510301 Гигиена (болалар ва ўсмирлар гигиенаси);
40. 5A510301 Гигиена (радиацион гигиена);
41. 5A510301 Гигиена (умумий эпидемиология);
42. 5A510701 Олий ҳамширалик иши;
43. 5A510128 Диетология;
44. 5A510302 Атроф муҳит ва инсон саломатлиги

магистратура таълим йўналишлари бўйича малака талаблари ва ўқув

27. 5A510118 *Морфология (одам анатомияси ва гистология, цитология ва эмбриология);*
28. 5A510119 *Наркология ;*
29. 5A510120 *Анестезиология ва реаниматология;*
30. 5A510121 *Травматология ва ортопедия;*
31. 5A510123 *Суд-тиббиёт экспертизаси;*
32. 5A510124 *Патологик анатомия;*
33. 5A510125 *Шошилинч тиббий ёрдам;*
34. 5A510126 *Фармакология;*
35. 5A510127 *Спорт тиббиёти;*
36. 5A510301 *Гигиена (коммунал гигиена);*
37. 5A510301 *Гигиена (меҳнат гигиенаси);*
38. 5A510301 *Гигиена (овқатланиш гигиенаси);*
39. 5A510301 *Гигиена (болалар ва ўсмирлар гигиенаси);*
40. 5A510301 *Гигиена (радиацион гигиена);*
41. 5A510301 *Гигиена (умумий эпидемиология);*
42. 5A510701 *Олий ҳамширалик иши;*
43. 5A510128 *Диетология;*
44. 5A510302 *Атроф мухит ва инсон саломатлиги*

магистратура таълим йўналишлари бўйича малака талаблари ва ўқув режалари мазмуни билан танишиб чиқиб ва уларни муҳокама қилиб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик.

Юқорида келтирилган магистратура таълим йўналишлари бўйича малака талаблари ва ўқув режаларининг ишлаб чиқилишида кадрлар истеъмолчилари: Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги фан ва ўқув юртлари Бош бошқармаси, Тошкет педиатрия тиббиёт институти, Тошкент шаҳар ҳокимлиги Соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси томонидан қўйилган талаблар инobatга олинган.

Таълим соҳалари бўйича малака талаблари ва ўқув режаларининг ишлаб чиқилишида: “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 10 июлдаги “Ўзбекистон Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги 199-сонли қарори, 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорива олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

режалари фан дастурлари ҳамда бошқа хужжатларни яратиш учун асос ҳисобланади. Ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни
сақлаш вазирининг биринчи
ўринбосари

Б.Қ.Юсупалиев

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни
сақлаш вазирлиги фан ва ўқув
юртлари Бош бошқармаси бошлиғи

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M', positioned to the right of the text for the second official.

Ў.С. Исмаилов

Тошкент тиббиёт академияси ўқув
ишлари бўйича проректор в.в.б.

Ш.А.Боймуродов

**ТОШКЕНТ ТИББИЁТ АКАДЕМИЯСИ, ТОШКЕНТ ПЕДИАТРИЯ
ТИББИЁТ ИНСТИТУТИ ИЛМИЙ-УСЛУБИЙ КЕНГАШЛАРИНИНГ
КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ**

Тошкент ш.

“ ___ ” _____ 2017 й.

Раис: Боймурадов Ш.А. - ТТА ўқув ишлари проректори в.в.б.

Котиба: катта ўқитувчи, т.ф.н. Ахмадалиева Н.

ҚАТНАШДИЛАР:

Азизова Ф.Х., Холматова Б.Т., Хамраев А.А., Кульманова М.У., Бакиева Ш.Х.,
Ирназаров А.А., Собиров Д.Р., Иноятова Ф.Х., Асилова С.У., Ибодуллаев
З.Р., Абдуллаева Р.М., Рустамова М.Т., ТПТИдан: Хаитов Қ.Н., Агзамова
Н.В., Ахмедов Ш.М., Искандарова Ш.Т.

КУН ТАРТИБИ:

Муҳокамага қўйилган қуйидаги магистратура мутахассисликлари
малака талабалари ва ўқув режаларини маъқуллаш ва тасдиқлаш

1. 5A510101 *Акушерлик ва гинекология;*
2. 5A510102 *Эндокринология;*
3. 5A510103 *Терапия (ички касалликлар);*
4. 5A510103 *Терапия (реабилиталогия);*
5. 5A510103 *Терапия (гематология ва трансфузиология);*
6. 5A510104 *Оториноларингология;*
7. 5A510105 *Кардиология;*
8. 5A510106 *Офтальмология;*
9. 5A510107 *Юқумли касалликлар (умумий);*
10. 5A510107 *Юқумли касалликлар (болалар юқумли касалликлари);*
11. 5A510107 *Юқумли касалликлар (фтизиатрия);*
12. 5A510108 *Дерматовенерология ;*
13. 5A510109 *Неврология;*
14. 5A510110 *Умумий онкология;*
15. 5A510111 *Психиатрия;*
16. 5A510112 *Хирургия (йўналишлар бўйича);*
17. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий радиология);*
18. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (клиник лаборатория таъхиси);*
19. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (бактериалогия ва вирусология);*
20. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий биохимия);*
21. 5A510114 *Нейрохирургия;*
22. 5A510115 *Соглиқни сақлашни бошқариш ва жамоат соғлигини сақлаш (йўналишлар бўйича);*
23. 5A510116 *Тиббий психология;*
24. 5A510117 *Урология;*
25. 5A510118 *Морфология (йўналишлар бўйича);*
26. 5A510118 *Морфология (нормал ва патологик физиология);*
27. 5A510118 *Морфология (одам анатомияси ва гистология, цитология ва эмбриология);*
28. 5A510119 *Наркология ;*
29. 5A510120 *Анестезиология ва реаниматология;*

30.	5A510121	Травматология ва ортопедия;
31.	5A510123	Суд-тиббийёт экспертизаси;
32.	5A510124	Патологик анатомия;
33.	5A510125	Шошилинч тиббий ёрдам;
34.	5A510126	Фармакология;
35.	5A510127	Спорт тиббиёти;
36.	5A510301	Гигиена (коммунал гигиена);
37.	5A510301	Гигиена (меҳнат гигиенаси);
38.	5A510301	Гигиена (овқатланиш гигиенаси);
39.	5A510301	Гигиена (болалар ва ўсмирлар гигиенаси);
40.	5A510301	Гигиена (радиацион гигиена);
41.	5A510301	Гигиена (умумий эпидемиология);
42.	5A510701	Олий ҳамширалик иши;
43.	5A510128	Диетология;
44.	5A510302	Атроф мухит ва инсон саломатлиги;

магистрлик таълим йўналишлари бўйича ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режалари муҳокамаси

ЭШИТИЛДИ:

Кун тартибидаги мазкур масала юзасидан ҳар бир йўналиш бўйича ишчи гуруҳ раҳбарларининг ахбороти тингланди. Боймурадов Ш.А. тайёрланган Малака талаблари ва ўқув режалари лойиҳалари юзасидан фикр-мулоҳазалар билдиришни йиғилганлар муҳокамасига қўйди.

Муҳокамада Қ.Н.Хаитов, Ф.Х.Азизова, Н.В.Агзамова ва М.Т.Рустамовалар иштирок этди.

Муҳокама этилган масала юзасидан мажлис қарор қилади:

1. Муҳокамага қўйилган магистратура мутахассисликлари :

1.	5A510101	Акушерлик ва гинекология;
2.	5A510102	Эндокринология;
3.	5A510103	Терапия (ички касалликлар);
4.	5A510103	Терапия (реабилиталогия);
5.	5A510103	Терапия (гематология ва трансфузиология);
6.	5A510104	Оториноларингология;
7.	5A510105	Кардиология;
8.	5A510106	Офтальмология;
9.	5A510107	Юқумли касалликлар (умумий);
10.	5A510107	Юқумли касалликлар (болалар юқумли касалликлари);
11.	5A510107	Юқумли касалликлар (фтизиатрия);
12.	5A510108	Дерматовенерология ;
13.	5A510109	Неврология;
14.	5A510110	Умумий онкология;
15.	5A510111	Психиатрия;
16.	5A510112	Хирургия (йўналишлар бўйича);
17.	5A510113	Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий радиология);
18.	5A510113	Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (клиник лаборатория таъхиси);
19.	5A510113	Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (бактериология ва вирусология);

20. 5A510113 Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий биохимия);
21. 5A510114 Нейрохирургия;
22. 5A510115 Соғлиқни сақлашни бошқариш ва жамоат соғлигини сақлаш (йўналишлар бўйича);
23. 5A510116 Тиббий психология;
24. 5A510117 Урология;
25. 5A510118 Морфология (йўналишлар бўйича);
26. 5A510118 Морфология (нормал ва патологик физиология);
27. 5A510118 Морфология (одам анатомияси ва гистология, цитология ва эмбриология);
28. 5A510119 Наркология;
29. 5A510120 Анестезиология ва реаниматология;
30. 5A510121 Травматология ва ортопедия;
31. 5A510123 Суд-тиббийёт экспертизаси;
32. 5A510124 Патологик анатомия;
33. 5A510125 Шошлинч тиббий ёрдам;
34. 5A510126 Фармакология;
35. 5A510127 Спорт тиббийёти;
36. 5A510301 Гигиена (коммунал гигиена);
37. 5A510301 Гигиена (меҳнат гигиенаси);
38. 5A510301 Гигиена (овқатланиш гигиенаси);
39. 5A510301 Гигиена (болалар ва ўсмирлар гигиенаси);
40. 5A510301 Гигиена (радиацион гигиена);
41. 5A510301 Гигиена (умумий эпидемиология);
42. 5A510701 Олий ҳамширалик иши;
43. 5A510128 Диетология;
44. 5A510302 Атроф мухит ва инсон саломатлиги;

магистрлик таълим йўналишлари бўйича ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режалари Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги ПҚ-2956-сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарори, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш хақида”ги 3-сон қарори меъёрларига қатъий амал қилинган ҳолда таёрланган ўқув-фан дастурлари ташқи ва ички тақризлар билан расмийлаштирилган ва экспертлар томонидан ижобий баҳоланган.

2. Ишлаб чиқилган йўналишнинг Малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқлаш тавсия этилиши учун тиббийёт ОТМлари Ректорлар раёсати кенгаши йўналиш муҳокамасига тақдим этилсин.

Раис

Боймуратов Ш.А.

Котиба

Ахмадалиева Н.О.

**“5A510113Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари
(Бактериология ва вирусология)” бўйича магистратура мутахассислиги
учун тайёрланган малака талабларига**

ТАҚРИЗ

Юқори малакали мутахассисларни тайёрлаш дастурини амалга ошириш борасида олиб борилаётган ислохатлар тиббиёт тизимида етук кадрларни тайёрлаш бўйича янги ўқув режалари, дастурлари ва дарсликлар, ҳамда янги ўқув қўлланмалари яратилишини тақозо этади. Бугунги кунда тиббиёт йўналишидаги мутахассисларни тайёрлашда назарий билимлар асослари билан бирга уларда амалий кўникмаларни шакллантириш ҳам муҳим вазифалардандир.

Бактериология ва вирусология мутахассислиги бўйича малака талаблари етакчи тиббиёт олий ўқув юр்தларининг профессор-ўқитувчилари томонидан магистр мутахассислар учун ишлаб чиқилган бўлиб, унда бактериология ва вирусология соҳасидаги назарий билимлар ва муҳим амалий кўникмаларни ўз ичига олади.

Мазкур талабларни ишлаб чиқишда мавжуд меъёрий хужжатлар ва илмий манбалардан фойдаланилган бўлиб, Германия, Япония(Ногоя тиббиёт университети) каби етакчи илм даргоҳларининг меъёрий хужжатларидан(Силлабус), Emanuel Goldman., Lorrence H.Green. Practical Handbook of Microbiology, USA, 2015 йил нашр қилинган ўқув дарслигидан фойдаланилди ва вирусология бўлимига алдҳида эътибор қаратилди. Вирусларнинг тавсифи, вируслар қўзғатадиган касалликларнинг ўзига хос хусусиятлари, текширув учун лаборатория материалларини олиш тартиби, вирусли касалликларга ташхис қўйиш, даволаш ва профилактика чоратадбирларини ташкил қилиш бўйича магистр мутахассисларнинг етарли билим ва амалий кўникмаларга эга бўлиши кўзда тутилган.

Малака талабларига янги диагностика усуллари, вирусли гепатитлар, ОИВ инфекцияси, Эбола ва ротовирус инфекцияси бўйича янги маълумотлар киритилган.

Малака талабларимагистр мутахассисларнинг бактериология ва вирусология бўйича билишлари зарур бўлган маълумотлар ва амалий жиҳатдан бажара олишдари керак бўлган асосий кўникмаларни ўз ичига олган ва малакали магистр мутахассисларни тайёрлашда муҳим аҳамиятга эга.

Шу билан бирга магистр мутахассисларга бактериология бўйича қўйиладиган талабларга ген муҳандислиги, бактериологик анализаторлар тўғрисидагимавзуларининг ҳам киритилиши фойдадан холи бўлмасди.

Хулоса қилиб айтганда, тавсия этилаётган мазкур малака талаблари услубан ва мазмунан тўғри тузилган бўлиб, бактериология ва вирусология йўналишида юқори малакали магистр мутахассисларини тайёрлашда хизмат қилиши шубҳасиз.

Тошкент врачлар малакасини ошириш
институту Микробиология курсининг
муdiri, доцент, т.ф.н.

Alleg

Н.А.Шадманова

Imzosini tasdiqlayman TVMOI
Kadrlar bo'limi boshlig'i

Abizov

**“5A510113 Ташҳиснинг инструментал ва функционал усуллари
(Бактериология ва вирусология)” бўйича магистратура мутахассислиги
учун тайёрланган малака талабларига**

ТАҚРИЗ

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш борасида олиб борилаётган ислохатлар тиббиёт тизимида етук кадрларни тайёрлаш бўйича янги ўқув режалари, дастурлари ва дарсликлар, ҳамда янги ўқув қўлланмалари яратилишини таказо этади. Бугунги кунда тиббиёт йўналишидаги мутахассисларни тайёрлашда назарий билимлар асослари билан бирга уларда амалий кўникмаларни шакллантириш ҳам муҳим вазифалардандир.

Тақриз учун тақдим этилган малака талаблари етакчи тиббиёт олий ўқув юр்தларининг профессор-ўқитувчилари томонидан магистр мутахассислар учун ишлаб чиқилган бўлиб, унда бактериология ва вирусология соҳасидаги назарий билимлар ва муҳим амалий кўникмаларни ўз ичига олади.

Мазкур талабларни ишлаб чиқишда мавжуд меъёрий хужжатлар ва илмий манбалардан фойдаланилган бўлиб, Германия, Япония (Ногоя тиббиёт университети) каби етакчи илм даргоҳларининг меъёрий хужжатларидан (Силлабус), Emanuel Goldman., Lorrence H.Green. Practical Handbook of Microbiology, USA, 2015 йил нашр қилинган ўқув дарлигидан фойдаланилди ва вирусология бўлимига алоҳида эътибор қаратилди. Вирусларнинг тавсифи, вируслар қўзғатадиган касалликларнинг ўзига хос хусусиятлари, текширув учун лаборатория материалларини олиш тартиби, вирусли касалликларга ташҳис қўйиш, даволаш ва профилактика чоратadbирларини ташкил қилиш бўйича магистр мутахассисларнинг етарли билим ва амалий кўникмаларга эга бўлиши кўзда тутилган.

Айниқса, вирусли гепатитлар, ОИВ инфекцияси, кизамиқ, паратит, грипп ва ротавирус инфекцияси каби йўналишлар бўйича малака талабларининг ишлаб чиқилиши бугунги кунда айна муддаодир.

Малака талаблари магистр мутахассисларнинг бактериология ва вирусология бўйича билишлари зарур бўлган маълумотлар ва амалий жиҳатдан бажара олишдари керак бўлган асосий кўникмаларни ўз ичига олган ва малакали магистр мутахассисларни тайёрлашда муҳим аҳамиятга эга.

Шу билан бирга магистр мутахассисларга вирусология бўйича қўйиладиган талабларга вирусларнинг генетикаси, экологияси, электрон

микроскопияси, ген мухандислиги, прионлар, интерферонлар, вирусли касалликларга қарши иммунитет мавзуларининг ҳам киритилиши фойдадан холи бўлмасди.

Хулоса қилиб айтганда, тавсия этилаётган мазкур малака талаблари услубан ва мазмунан тўғри тузилган бўлиб, юқумли касалликлар йўналишида юқори малакали магистр мутахассисларини тайёрлашда хизмат қилиши шубҳасиз.

Вирусология илмий текшириш
институти директори, профессор

Э.И.Мусабаев

**“5A510113 Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари
(Бактериология ва вирусология)” бўйича магистратура мутахассислиги
учун тайёрланган малака талабларига**

ТАҚРИЗ

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш борасида олиб борилаётган ислохатлар тиббиёт тизимида етук кадрларни тайёрлаш бўйича янги ўқув режалари, дастурлари ва дарсликлар, ҳамда янги ўқув қўлланмалари яратилишини таказо этади. Бугунги кунда тиббиёт йўналишидаги мутахассисларни тайёрлашда назарий билимлар асослари билан бирга уларда амалий кўникмаларни шакллантириш ҳам муҳим вазифалардандир.

Тақриз учун тақдим этилган малака талаблари етакчи тиббиёт олий ўқув юртинининг профессор-ўқитувчилари томонидан магистр мутахассислар учун ишлаб чиқилган бўлиб, унда бактериология ва вирусология соҳасидаги назарий билимлар ва муҳим амалий кўникмаларни ўз ичига олади.

Мазкур талабларни ишлаб чиқишда мавжуд меъёрий хужжатлар ва илмий манбалардан фойдаланилган бўлиб, Германия, Япония (Ногоя тиббиёт университети) каби етакчи илм даргохларининг меъёрий хужжатларидан (Силлабус), Emanuel Goldman., Lorrence H.Green. Practical Handbook of Microbiology, USA, 2015 йил нашр қилинган ўқув дарслигидан фойдаланилди ва вирусология бўлимига алоҳида эътибор қаратилди. Вирусларнинг тавсифи, вируслар қўзғатадиган касалликларнинг ўзига хос хусусиятлари, текширув учун лаборатория материалларини олиш тартиби, вирусли касалликларга ташхис қўйиш, даволаш ва профилактика чоратадбирларини ташкил қилиш бўйича магистр мутахассисларнинг етарли билим ва амалий кўникмаларга эга бўлиши кўзда тутилган.

Айниқса, Микроорганизмларда биоплеканинг аҳамияти, аниқлаш усуллари, лаборатор генетикада қўлланилувчи везикуляр транспортни текшириш; моделлаштириш ва симуляция қилишни биомолекуляр усуллари; Масс-спектрометрия усулида текшириш каби мавзуларнинг кўшилиши айти муддао бўлди.

Бундан ташқари протозойли инфекциялар, Гемофил бактериялар, Листериялар, Кампилобактериялар, Хеликобактериялар каби йўналишлар бўйича малака талабларининг ишлаб чиқилиши бугунги кунда айти муддаодир.

Малака талаблари магистр мутахассисларнинг бактериология ва вирусология бўйича билишлари зарур бўлган маълумотлар ва амалий

жихатдан бажара олишдари керак бўлган асосий кўникмаларни ўз ичига олган ва малакали магистр мутахассисларни тайёрлашда муҳим аҳамиятга эга.

Шу билан бирга магистр мутахассисларга ўта хавfli инфекциялар: вабо, ўлат, бруцеллез, сибир яраси ва туляремиянинг юқиш йўллари, патогенези, иммунитети, лаборатория диагностикаси мавзуларини чуқурак ўрганилиши фойдадан холи эмас.

Шу билан бирга магистр мутахассисларга вирусология бўйича кўйиладиган талабларга вирусларнинг генетикаси, экологияси, электрон микроскопияси, ген мухандислиги, прионлар, интерферонлар, вирусли касалликларга қарши иммунитет мавзуларининг ҳам киритилиши фойдадан холи бўлмасди.

Хулоса қилиб айтганда, тавсия этилаётган мазкур малака талаблари услубан ва мазмунан тўғри тузилган бўлиб, юқумли касалликлар йўналишида юқори малакали магистр мутахассисларини тайёрлашда хизмат қилиши шубҳасиз.

ТТА Эпидемиология
кафедраси профессори, т.ф.д.

Mirzaev O.M.
Миртазаев О.М.

**ТИББИЁТ ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИАРО
МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ ЎҚУВ-УСЛУБИЙ КЕНГАШ
БАЁННОМАСИДАН КЎЧИРМА**

Тошкент ш.

«21» июль 2017 й.

Раис: Исмаилов Ў.С. – тиббиёт олий таълим муассасалариаро мувофиқлаштирувчи ўқув-услугий кенгаш раиси

Котиба: Убайдуллаева С.А.

ҚАТНАШДИЛАР:

Алимова М.Х. – тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори, Юсупалиева Г.А. – ССВ Фан ва ўқув юртлари Бош бошқармаси бошлиғи муовини, Туйчиев Л.Н. – ТТА ректори, Шамсиев А.М. – СамДавТИ ректори, Ризаев Ж.А. – ТДСИ ректори, Мадазимов М.М.-АндДавТИ ректори, Олимов С.Ш.- БухДавти ректори в.в.б., Рузибаев Р.Ю. – ТТА Урганч филиали директори, Атаниязова О.А. – ТПТИ Нукус филиали директори, Маматкулов Х.А. -ТТА Фарғона филиали директори, Тешаев О.Р. - ТТА ўқув ишлари проректори, Хаитов Қ.Н. - ТПТИ ўқув ишлари проректори, Алиев С.У. - ТошФарМИ ўқув ишлари проректори, ўқув-услугий бўлим бошлиқлари.

КУН ТАРТИБИ:

5A111001 – касб таълими (мутахассисликлар бўйича), 5A510101 – Акушерлик ва гинекология, 5A510102 – Эндокринология, 5A510103 – Терапия (йўналишлар бўйича), 5A510104 – Оториноларингология, 5A510105 – Кардиология, 5A510106 – Офтальмология, 5A510107 - Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича), 5A510108 – Дерматовенерология, 5A510109 – Неврология, 5A510110 - Умумий онкология, 5A510111 – Психиатрия, 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича), 5A510113 - Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510114 – Нейрохирургия, 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича), 5A510116 – Тиббий психология, 5A510117– Урология, 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича), 5A510119 – Наркология, 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология, 5A510121 – Травматология ва ортопедия, 5A510122 - Оилавий тиббиёт, 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси, 5A510124 - Патологик анатомия, 5A510125 - Шошилиш тиббий ёрдам, 5A510126 – Фармакология, 5A510127 - Спорт тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510201 – Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологияси, 5A510205 – Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, 5A510301-

Гигиена (йўналишлар бўйича) 5A510401 –Терапевтик стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 –Юз жағ жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология, 5A510601- Доривор ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602- Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (маҳсулот тури бўйича), 5A320502-Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш, 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режалари муҳокамаси.

ЭШИТИЛДИ:

Кўрилаётган масала бўйича ТТА ўқув ишлари проректори О.Р.Тешаев, ТПТИ ўқув ишлари проректори Қ.Н.Хаитов, ТДСИ ўқув ишлари проректори М.З.Дусмухаммедов ва ТошФарМИ ўқув ишлари проректори С.У. Алиевлар бошчилигидаги ТОТМлар ишчи гуруҳлари томонидан ишлаб чиқилган 5A111001 – касб таълими (мутахассисликлар бўйича), 5A510101 - Акушерлик ва гинекология, 5A510102 – Эндокринология, 5A510103 – Терапия (йўналишлар бўйича), 5A510104 – Оториноларингология, 5A510105 – Кардиология, 5A510106 – Офтальмология, 5A510107 - Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича), 5A510108 – Дерматовенерология, 5A510109 – Неврология, 5A510110 - Умумий онкология, 5A510111 – Психиатрия, 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича), 5A510113 - Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510114 – Нейрохирургия, 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича), 5A510116 – Тиббий психология, 5A510117– Урология, 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича), 5A510119 – Наркология, 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология, 5A510121 – Травматология ва ортопедия, 5A510122 - Оилавий тиббиёт, 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси, 5A510124 - Патологик анатомия, 5A510125 - Шошилиш тиббий ёрдам, 5A510126 – Фармакология, 5A510127 - Спорт тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510201 – Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологияси, 5A510205 – Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, 5A510301- Гигиена (йўналишлар бўйича) 5A510401 –Терапевтик стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 –Юз жағ жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология, 5A510601- Доривор ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602-

Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (махсулот тури бўйича), 5A320502-Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш, 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида маълумот бердилар. Мазкур малака талаблари ва ўқув режалари **Ўзбекистон Республикаси Президентининг** 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорларида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори меъёрларига мос равишда ишлаб чиқилганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Муҳокамада ишлаб чиқилган 5A111001 – касб таълими (мутахассисликлар бўйича), 5A510101 - Акушерлик ва гинекология, 5A510102 – Эндокринология, 5A510103 –Терапия (йўналишлар бўйича), 5A510104 – Оториноларингология, 5A510105 – Кардиология, 5A510106 – Офтальмология, 5A510107 - Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича), 5A510108 – Дерматовенерология, 5A510109 – Неврология, 5A510110 - Умумий онкология, 5A510111 – Психиатрия, 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича), 5A510113 - Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510114 – Нейрохирургия, 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича), 5A510116 – Тиббий психология, 5A510117– Урология, 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича), 5A510119 – Наркология, 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология, 5A510121 – Травматология ва ортопедия, 5A510122 - Оилавий тиббиёт, 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси, 5A510124 - Патологик анатомия, 5A510125 - Шошилиш тиббий ёрдам, 5A510126 – Фармакология, 5A510127 - Спорт тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510201 – Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологияси, 5A510205 –

Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, 5A510301- Гигиена (йўналишлар бўйича) 5A510401 –Терапевтик стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 –Юз жағ жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология, 5A510601- Доривор ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602- Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (маҳсулот тури бўйича), 5A320502- Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш, 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа киритиш таклифи берилди.

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

Ишлаб чиқилган 5A111001 – касб таълими (мутахассисликлар бўйича), 5A510101 - Акушерлик ва гинекология, 5A510102 – Эндокринология, 5A510103 –Терапия (йўналишлар бўйича), 5A510104 – Оториноларингология, 5A510105 – Кардиология, 5A510106 – Офтальмология, 5A510107 - Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича), 5A510108 – Дерматовенерология, 5A510109 – Неврология, 5A510110 - Умумий онкология, 5A510111 – Психиатрия, 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича), 5A510113 - Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510114 – Нейрохирургия, 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича), 5A510116 – Тиббий психология, 5A510117– Урология, 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича), 5A510119 – Наркология, 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология, 5A510121 – Травматология ва ортопедия, 5A510122 - Оилавий тиббиёт, 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси, 5A510124 - Патологик анатомия, 5A510125 - Шошилич тиббий ёрдам, 5A510126 – Фармакология, 5A510127 - Спорт тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510201 – Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологияси, 5A510205 – Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, 5A510301- Гигиена (йўналишлар бўйича) 5A510401 –Терапевтик стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 –Юз жағ жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология, 5A510601- Доривор

Ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602- Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (махсулот тури бўйича), 5A320502- Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш, 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режалари **Ўзбекистон Республикаси Президентининг** 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорларида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига қатъий амал қилинган ҳолда ишлаб чиқилганлиги, ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирлик, идоралар ва Фанлар Академиясининг тармоқ ИТИларида экспертизадан ўтказилганлиги белгилаб қўйилсин.

4. Ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларида турдош ОТМларининг таклиф ва эътирозлари инобатга олинганлиги эътироф этилсин.

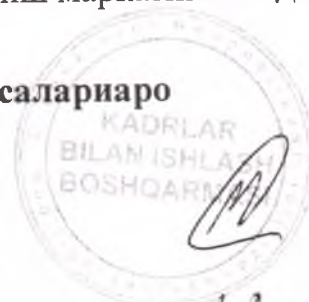
5. Ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун вазирлик хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш марказига тақдим этилсин.

Тиббиёт олий таълим муассасалари

Мувофиқлаштирувчи

ўқув-услубий Кенгаш раиси

Котиба

Исмаилов Ў.С.

Убайдуллаева С.А.

**5A510113 – Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари
(бактериология ва вирусология) магистратура магистратура
мутахассислиги бўйича малака талабларининг ишлаб чиқилишига**

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

**5A510113 – Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари
(бактериология ва вирусология) магистратура мутахассислигининг малака
талабларини ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга
асосланган:**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги ПҚ-2955-сонли “2017/2018 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 343-сонли қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил 11 февралдаги “Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топшириғи ижроси тўғрисида”ги 66-сонли буйруғи;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил 1 мартдаги “Халқаро тажрибалар асосида ишлаб чиқилаётган таълим йўналишлари, магистратура мутахассисликлари ҳамда қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишларининг ўқув режалари экспертизасини ташкил этиш тўғрисида”ги 89-сонли буйруғи.

Малака талабини ишлаб чиқишда магистратура мутахассислиги битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Олдинги магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми билан қиёслаганда янги малака талаби бўйича магистратурада “Умумметодологик фанлар” блокнинг ҳажми 20-30%, “Мутахассислик фанлари” блокнинг ҳажми 50-60%, “Танлов фанлари” блокнинг ҳажми 10-15% қилиб белгиланди.

“Бактериология ва вирусология” мутахассислиги бўйича магистратура давлат таълим стандартининг халқаро миқёсидаги бошқа таълим стандартлари билан қиёсий таққослаш

Магистратурада таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (магистратура)	Ногоя Университети, (Япония) (магистратура)	Хейделберг Университети Германия (магистратура)	Англи Westminster университети (Лондон) (магистратура)
1.	Бошланиши	6 йил бакалавриатдан сўнг	2 йил педиатрия ёки ички касалликлар соҳасидаги клиник амалиётдан сўнг	Тиббиёт мактаби программаси ўтилгандан сўнг барча биологик фан соҳасидаги талабалар учун	Тиббиёт микробиологияси мутахассислигига микробиология ва вирусология бакалавриатидан сўнг. Магистратурага фақатгина аник муаллифлик магистрлик дастурига танлов асосида қабул қилинади.
2.	Давомийлиги	2 йил	2 йил	2 йил (18 ой)	1 йил
3.	Таълим олувчилар сони	1-6	4 ва ундан ортик	2-12	Ўртача 6
4.	Ўттиш жойлари	ТТА, республика, шаҳар, туман давлат санитария назорат эпидемиология ТТА 3-клиникаси бактериялар лабораторияси, Республика ОИТС га қарши кураш маркази, Вирусология ИТИ.	Ногоя Университети қошидаги барча клиникаларнинг микробиология факультетлари, клиник бактериялар, вирусология, микология, микробактериялар ва паразитология касалликлар лабораториялари, касалхоналар.	Саломатлик илмий Маркази микробиология лабораторияси, Хейделберг Университети микробиология, паразитология кафедраси	Мутахассислик ишлари биотибиёт илмий институтида ва унинг лабораториясида олиб борилади.

5.	Таълим берувчилар	Тиббиёт олийгоҳидаги Тиббий-иши профиллактика мутахассислиги буйича профессор-ўқитувчилар, малака ошириш курсини тугатган олий маълумотга эга бўлган шифокор-ўқитувчилар, амалий кўникмаларни ўргатиш буйича бошқа тор доирадаги мутахассислар – тренерлар.	Ногоя Университети қошидаги клиникаларнинг факультетлари, бактериялогия, вирусология, микобактериялар, паразитология ва ички касалликлар лабораториялар, касалхоналар мутахассислари.	Хейделберг Университети микробиология, паразитология кафедраси ва лабораторияси ўқитувчилари.	Кафедра ходимлари
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Магистратура микробиология, вирусология ва иммунология кафедраси муdiri-магистратура директори-модератор (бевосита таълим берувчи ўқитувчи)-магистрант.	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Ногоя Университети Микробиология ва паразитология кафедраси профессорлари	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Хейделберг Университети микробиология, паразитология кафедраси профессор-ўқитувчилар – резидентлар.	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Магистратура бўлими микробиология, кафедраси муdiri-магистратура директори-модератор-кафедра профессор-ўқитувчилари.

Магистратурада таълим жараёнининг таркиби

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси	Ногоя Университети, (Япония) (магистратура)	Хейделберг Университети Германия (магистратура)	Англия (Лондон) Westminster университети
1.	Назарий таълим	Асосий қисми семинар машғулоти кўринишида асосий базада ва қисман амалиёт ўтказилган муассасаларда ўтказилади	Асосан кафедраларда семинар дарслари ва кичик конференциялар кўринишида ўтказилади	Асосий қисми тиббиёт факультетида молекуляр ва ҳужайра биологияси асослари бўйича маъруза курслари модуллар кўринишида ўтказилади.	Дарслар маърузавий курслар сифатида ўтилади

2.	Амалий таълим	Уқув дастурида кўрсатилган ротациялар кўринишида микробиологик, вирусологик, серологик лабораторияларда амалга оширилади.	Уқув дастурида кўрсатилган цикллار кўринишида клиникаларнинг микробиология факультетлари, бактериология, вирусология, микобактериология, паразитология ва ички касалликлар серологик лабораторияларда амалга оширилади.	Хейделберг Университети паразитология кафедраси модульлар кўринишида амалга оширилади.	Амалий дарслар биотибиёт илмий институтида олиб борилади
3.	Илмий тадқиқот ишлари	Магистратурада диссертация иши илмий-тадқиқот лабораторияларида амалга оширилади. Кафедра ёки бошқа тиббиёт муассасалари профессор-ўқитувчилари (маслаҳатчи) илмий раҳбар этиб тайинланади. Илмий изланиш давомида илмий мақолалар, тезислар ёзиш, республика ва халқаро илмий анжуманларда ишпроқ этиш ва маъруза қилиш билан шуғулланадилар, таълим жараёнида педагогик иш билан машғул бўладилар.	Магистратура резидентлари ўқиш жараёнида илмий иш мавзуси кейинги босқичда докторлик илмий ишига асос сифатида танланади ва мустақил илмий изланиш кўринишида амалга оширилади. Магистратурада ўқиш жараёнида илмий раҳбар танланади.	Резидентнинг мустақил илмий-иши мавзуси кафедра илмий лойиҳаси таркибига киритилган бўлади ва университет ўқитувчиси раҳбарлик қилади. Илмий иш давомида резидент рефератлар тақдим қилиши, конференцияларда иштирок қилиши ва илмий иш мавзуси бўйича журналга мақола ёзиши мумкин.	Магистратурада таълим олувчилар таъланган мавзуси бўйича диссертация ишини асосан лабораторияда амалга оширади. Илмий тадқиқот иши кейинчалик докторлик диссертацияси қилиб ёкланади
4.	Мустақил таълим	Магистрантлар назарий машғуллотлар, амалий кўникмалар ва илмий ишлари бўйича асосий база ва бошқа тиббиёт муассасаларда яратилган шароитлардан (таркатма материаллар, тиббий хужжатлар, кутубхона, интернет тармоғи,	Резидентлар кафедраларда ва лабораториялардаги барча шарт-шароитлардан унумли фойдаланишлари мумкин.	Резидентлар университет қошидаги кафедраларда ва лабораториялардаги барча шарт-шароитлардан кенг фойдаланишлари мумкин.	Магистрантлар илмий ишлари бўйича асосий база ва бошқа тиббиёт муассасаларда яратилган шароитлардан унумли фойдаланишлари мумкин. Шунингдек ОТМ ларда ўқитувчилик иши ҳам дастурда кўзда тутилган.

	лаборатория, муляжлар ва бошқа асбоб-ускуналар) фойдаланган ҳолда ўз билимларини оширишлари мумкин.	Резидентларнинг назарий билимлари тест саволлари ҳамда мустақил намойиш этиш орқали баҳоланади. Яқуний давлат имтиҳон тест кўринишида амалга оширилади.	Резидентларнинг жорий билими умумий бта модулар бўйича ҳар модулдан сўнг тест кўринишида амалга оширилади. Ўқув дастури сўнгида резидентлар мутахассислик бўйича имтиҳон топширадилар.	Магистрантларнинг билимлари тест саволлари орқали баҳоланади. Амалий кўникмалари ҳар ойда ва ярим йилликда цикл давомида кўзатиш ҳамда мустақил намойиш этиш орқали баҳоланади. Яқуний давлат имтиҳон ёзма, тест кўринишида амалга оширилади.
5.	Таълим жараёнида баҳолаш	Магистрантларнинг назарий ва амалий кўникмалар, илмий-тадқиқот ишлари бўйича билимларини баҳолаш магистратура рейтинг тизими асосида жорий, оралик, яқуний баҳо кўринишида ва ҳар ярим йиллик ва йиллик аттестация кўринишида амалга оширилади. Яқуний давлат имтиҳон саволлари оғзаки, тест кўринишида ва амалий кўникмаларни намойиш этиш кўринишида талаб қилинади.		

Магистратурада таълим жараёнининг мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекистон Республикаси	Муддати	Ноёя Университети, (Япония) (магистратура)	Муддати	Хейделберг Университети Германия (магистратура)	Муддати	Англия (Лондон) Westminster университети	Муддати
Бактериология	10 ой	Микробиология	2 йил	Молекуляр ва ҳужайра биологияси асослари	2 йил (18ой)	Тиббиёт	1 йил
Тиббиёт вирусологияси	5 ой	Тиббиёт вирусологияси	2 йил	Тиббиёт вирусологияси	2 йил	Тиббиёт вирусологияси	1 йил

Манба: 1. <http://www.google.com/Http:it-service.uni-heidelberg.de>

2. <http://www.google.com Westminister.ac.uk>

5A510113 – Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари

(бактериология ва вирусология) мутахассислик бўйича таълим

дастурининг тузилиши

Т/р	Ўқув фанлари (курслар) ва илмий фаолият турларининг номи	Умумий юкламанинг хажми, соатлари
1.00	Умумметодологик фанлар	450
2.00	Мутахассислик фанлари	830
2.01	Бактериология	544
2.02	Тиббиёт вирусологияси	286
3.00	Танлов фанлари	232
3.01	Махсус фанларни ўқитиш услубиёти	94
3.02	Танлов фанлари	138
	Жами	1512
4.00	Илмий фаолият	2700
4.01	Илмий-тадқиқот иши, илмий амалиёт (стажировка) ва магистрлик диссертациясини тайёрлаш	1890
4.02	Илмий-педагогик иш	378
4.03	Малакавий амалиёт	432
	Ҳаммаси	4212

5A510113 – Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари

(бактериология ва вирусология) мутахассислик бўйича таълим

дастурининг тузилиши

Т/р	Ўқув фанлари (курслар) ва илмий фаолият турларининг номи	Умумий юкламанинг
-----	--	-------------------

2.00	Мутахассислик фанлари	27
------	-----------------------	----